

KARA SAATİN DEVİRLERİ

Steve Erickson

Copyright © 1989 Steve Erickson

Türkçe yayın hakları Melanie Jackson Agency, LLC ve Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İngilizceden Çeviren: Çağla Taşkın

Yayına Hazırlayan: Mahir Koçak

Dizgi ve Kapak: Naz Yıldız

Sertifika No: 43569

Baskı ve Cilt: İşkur Matbaa

Ağaç İşleri Sanayi Sitesi 1370 Cadde No: 5 İvedik OSB. / Ankara (0312) 394 52 62

ISBN: 978-625-99261-1-7

Sertifika No: 52314

Birinci Basım: Eylül 2023

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yedi Kültür Sanat ve Yayıncılık Faaliyetleri A.Ş.

Birlik Mah. 448.Cad. 455.Sok. No:18 Çankaya/Ankara

Tel: (312) 496 27 10 Faks: (312) 496 27 19

www.yediyayinlari.com info@yediyayinlari.com

Steve Erickson: *Tours of the Black Clock*, *Rubicon Beach*, *The Sea Came in at Midnight*, *Our Ecstatic Days* ve *Arc d'X* gibi çok sayıda romana imza atmış ve eserleri on dile tercüme edilmiştir. Yazarlık eğitimi verdiği California Institute of Arts tarafından yayımlanmakta olan *Black Clock* isimli edebiyat dergisinin editörlüğünü yapmakta olan Erickson, aynı zamanda Los Angeles dergisi için film eleştirileri yazmakta ve Topanga Kanyonu'nda eşi ve oğlu ile yaşamaktadır.

Çağla Taşkın: 1988 yılında Ankara'da doğdu. TED Ankara Koleji'ni bitirdikten sonra lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini Viyana Üniversitesi Bilim, Teknoloji ve Toplum Bölümü'nde tamamladı. 2013 yılından bu yana çevirmenlik ve editörlük yapıyor.

Steve Erickson

KARA SAATİN DEVİRLERİ

Çeviren: Çağla Taşkın

Bu kitabın yazım sürecindeki
cömert destekleri için
Ulusal Sanat Vakfı'na
teşekkür ederim.

S.E.

YİRMİSİNDEKİ GELİ LEPİSKA SAÇLIYDI, yüz hatları güzeldi, tatlı bir sesi, erkeklerin çekici bulduğu şen şakrak bir yaradılışı vardı. Hitler ona hemencecik âşık oluverdi. Geli'yi her yere götürüyordu, toplantılara ve konferanslara, uzun dağ yürüyüşlerine, Münih'teki kafelere ve tiyatro salonlarına. Hitler 1929 yılında Münih'in en sık ana caddelerinden Prinzregentenstrasse'de dokuz odalı lüks bir daire tutmaya karar verdiğinde burada Geli'ye kendi odası verildi. ...

Hitler'in yeğeniyle evlenmeye niyetlenmiş olması muhtemeldir. O zamanlar Hitler'e yakınlığıyla bilinen partiden dostları, sonraları ... evliliğin kaçınılmaz gözüküğünü söylemiştir. Hitler'in Geli'ye körkütük âşık olduğundan en ufak şüpheleri yoktur. Geli'nin hisleri hakkında ise ancak tahmin yürütülebilir. ...Dayısının hislerine karşılık verip vermediği bilinmez; muhtemelen vermemiştir, sonlara doğru ise bu hislerin karşılık bulmadığı kesindir. Hitler ve Geli arasında kaynağı ve niteliği hiçbir zaman tam olarak öğrenilememiş bir uçurum açılmıştır. ...

Dayı ve yeğen arasındaki aşka kara bir gölge düşüren şey her neyse, ikilinin tartışmaları gitgide şiddetlendi ve 1931 yazının sonlarına doğru Geli şan derslerine devam etmek üzere Viyana'ya döneceğini duyurdu. Hitler gitmesine izin vermedi. İkili arasında komşuların da tanıklık ettiği bir olay yaşandı. ...Geli Raubal ertesi sabah odasında silahla vurularak öldürülmüş olarak bulundu. Savcı ayrıntılı incelemelerin ardından olayın intihar olduğuna hükmetti. ...

Hitler yasa boğulmuştu. Gregor Strasser daha sonra canına kıymasın diye iki gün, iki gece Hitler'in yanından ayrılmadığını anlatmıştır. Geli Viyana'da toprağa verildikten bir hafta sonra Hitler oraya gitmek için Avusturya hükümetinden

özel izin aldı; koca bir geceyi Geli'nin mezarında ağlayarak geçirdi. Hitler aylarca teselli edilemedi.

Geli'nin ölümünden üç hafta sonra Hitler [Alman Şansölyesi] Hindenburg'la ilk görüşmesini gerçekleştirdi. Bu, Hitler'in büyük ödül, yani Reich şansölyeliği için oynadığı ilk kumardı. Hitler'in bu tarihî önem taşıyan olay sırasında aklının başında olmayışını –bazı arkadaşları Nazi lideri için pek de iyi geçmeyen görüşme sırasında Hitler'in akli melekelerinin tam olarak yerinde olmadığını söyler– kendisini yakından tanıyanlar sevgili yeğeni kaybetmesine bağladılar.

...Hitler daha sonra Geli Raubal'ın ömrü boyunca sevdiği tek kadın olduğunu söyleyip durmuş, ondan hep büyük hürmetle –ve sıklıkla gözyaşları içinde– bahsetmiştir. ...Berlin'deki şansölyelik binasına her daim genç kadının portreleri asılmış, her yıl doğum günü ve ölüm yıl dönümünde resimlerin etrafı çiçeklerle süslenmiştir.

Herhangi bir insanı sevebilme yetisinden yoksun gözükən acımasız, kuşkucu bir adam olarak Hitler'in genç Geli Raubal'a duyduğu tutku, kendisinin tuhaf yaşantısının gizemlerinden biridir. Her gizem gibi bu gizem de mantık yoluyla açıklanamaz, yalnızca aktarılabilir. Adolf Hitler'in Geli'nin ölümünün ardından on dört sene sonraki intiharına kadar evliliği hiçbir zaman ciddi olarak düşünmediği neredeyse kesindir.

WILLIAM L. SHIRER

The Rise and Fall of the Third Reich
(Üçüncü Reich'in Yükselişi ve Çöküşü)

1

KIYIDAKİ KAYIKHANE İLE DAVENHALL Adası arasında yol alırken yaşanan bir an vardı hep. O anda, suyun üstünde, sisler içinde süzülen tekneden başka hiçbir şey olmuyordu; gökyüzünde güneş veya dünya üzerinde kendisini kara parçası olarak nitelendirebilecek hiçbir şey olmuyordu sanki. Genç adam günde üç defa turistleri anakaradan adaya ve sonra tekrar geri anakaraya taşıyan ihtiyarın yanında çalışmaya başladığında bunu fark etmedi ilkin. İhtiyar Zeno yedi hafta sonra öldü. Genç adamın adı Marc'tı. Marc işi devraldı ve ilk seferinde tam da o ânın içine doğru yol aldı, güvertede, sislerin içinde, her şeyden habersiz turistlerin arasında Evrenin neresindeyim ben be? diye bağıruverecekti. Nihayet griliklerin arasında Davenhall Adası'nın dış çizgileri belirdi. Sonraki günlerde o an, yolculuğun herhangi bir noktasında –tam yarısında veya adaya varmak üzereyken– yaşamaya devam etti, ada öylesine aniden belirliyordu ki Marc tekneyi kıyıya çarpacağını zannediyordu. Bazen o an, yolculuğun o kadar sonuna doğru yaşanıyor ki Marc o ânın hiç yaşanmayacağını sanıyordu. Marc'ın o ânın verdiği korku veya ıssızlık duygusunu hissetmediği tek bir sefer bile olmadı. Herhangi bir gezi programının ancak başka bir zamandan gelen, başka bir yerin saatinden çalınmış bir Ölü Deniz parşömeni kadar anlam ifade edebileceği o anda, teknenin etrafından ellerindeki gezi programına dalmış turistlere bakardı. Belki bu andan önce var olmuş bir yerin veya gelecekte yaşanacak bir ânın ait olduğu yerin saatiydi o saat ama içinde bulunulan o ânın saati değildi. O ânın değil.

2

BU AN, MASUM BİR hayattaki ilk sapmaydı. Marc, Davenhall Adası'ndaki Çin mahallesinde büyümüşü, mahalledeki tek beyaz kadın ve –öyle varsaymak gerekir ki– kasabaya kısa süreliğine gelmiş beyaz erkeklerden birinin oğlu, mahallenin tek beyaz çocuğuydu. Bu adam Marc adayı sonsuza dek –veya Marc öyle olduğunu zannediyordu– terk etmeden yirmi küsur sene önce adaya turist olarak gelmiş olabilirdi. Marc'ın gözleri yeşildi. Saçları gün ortası güneşi kadar beyazdı, sarı değil, beyaz; rengi hiç koyulaşmamıştı saçlarının. Küçükken annesinin Yunan Judy'nin annesinin tam ortasındaki yerinin karşısındaki otelin ikinci katında bulunan odasındaki aynasının karşısına oturur, gözleri kasabadaki diğer herkesinki gibi kısık olsun diye onları kenarlarından tutup çekirdi. Karşısında hiç gözlerini kısmak zorunda kalmadığı, saçlarının bütün rengini kendi içine çekiveren bir karanlığın içine doğmuş olması dışında genlerinde hiçbir terslik yokmuş gibi. Annesinin de içine doğmuş olması gereken bir karanlıktı bu, gerçi annesinin saçları Marc'ınkiler gibi kar beyaz olmadığına göre o kadar zifiri ve bitimsiz bir karanlık değildi onunki, dudaklarının üst köşesindeki küçük yara izi dışında hiçbir şeyi bembeyaz değildi kadının. Annesini o küçük yara izi kadar iyi anlatan bir şey daha yoktu Marc için. O yara izine bakarak annesinin ne hissettiğini veya yara izinin annesinin hislerine dair anlattığını düşündüğü şeyleri ölçüp biçirdi. Annesi onu odasındaki aynanın karşısında Çinli gibi gözükmeye çalışırken yakaladığında yara izi hafif yukarı kalkıp eğlenmeyle telaşlanma arası bir ifade takındı; Marc bunu gördü ve o hareketi bir daha yapmadı.

Annesi geceleri süt ısıtır ve onlarca ilin tek bir ormanın içinde harmanlanmasını andıran tuhaf aksarıyla Marc'a kitap okurdu. Annesinin okuma sesi dışında ikisinin de ilgisini çeken herhangi bir şey barındırmayan kitaplardı bunlar. Marc'a kitap okumak, kadının nadiren yaptığı annelik eylemlerindenendi, gerçi bu, böyle şeyler yapmadığında kadının Marc'ın annesi gibi hisset-

mediği anlamına gelmemeli. Gerçek řu ki kadın Marc'a fena bir şekilde hazırlıksız yakalanmıştı; Marc doğduğunda büyükanne olacak yaştaydı. Marc'ı doğurduğunda artık bebek sahibi olmanın ancak teoride mümkün olabileceğini dűřündűđü bir noktadaydı. Bu yüzden de Marc'ı biraz teorik bir çocuk gibi görüyordu. Zihninde yarattığı olağandışı bir hayali nasıl gözlemleyip muhakeme ederse Marc'ı da öyle gözlemleyip muhakeme ediyordu. Kendisine karşı acımasızca dürüst olduğu zamanlarda hâl böyleyken Marc'ı derinden sevmesinin gerçekten mümkün olup olmadığını sorardı kendine; bu soruya yanıt verebilecek kadar acımasızca dürüst olamazdı hiç, gerçi o cesareti gösterebilseydi yanıtın evet olması da kuvvetle muhtemeldir. Her halükârda süt ısıtma ve kitap okuma, kadının kendi hayal gücünün derinliklerine dalmasını ve samimi bir inançla bu hayal gücünün bir parçası olmasını sağlayan eylemlerdi.

3

BAZEN DE UYUYAKALIRDI KADIN, oracıkta, Marc'ın yatağında. Marc annesinin içmiş olabileceğini düşünürdü zaman zaman. Böyle anlarda uyumadan uzanır, düşünürdü, gözlerini kara tavana dikmiş bir çocuk olurdu ve koridordaki adımların sesini tam bu anda duyardı. Doğrular, kapının altındaki boşluktan ışığa bakar ve adımlara kulak verir, kapının önüne gelince durduklarını fark ederdi. Bildiği kadarıyla otelde asla tek kelime etmeyen ve hiç ortalıklarda görülmeyen ufak tefek Çinli bir hanım olan müdirenden başka kimse yaşamıyordu; zaten koridordaki adımlar iri birine aitti. Çok iri birine. Marc yıllarca, gecenin bir yarısı, kapısının hemen önünde bu görünmez devin ayak seslerini duymuştu. Otelde bizden başka birileri daha yaşıyor, demişti annesine. “Kim?” diye sormuştu annesi. Doğrudan, Hayır, deseydi, Marc onun yalan söylediğini anlardı.

Marc'ın Davenhall Adası'ndaki yaşamının sesleri, geceleri koridorda beliren ayak sesleri, kışın ağaçların çıkardığı sesler ve pirinç dükkânının arkasında bulunan, tamamen kendi başına çalışan siyah-beyaz bir ünite olan, etrafa onları yerden kazıyıp, barında servis ettiği viskinin içine katan Yunan Judy'den başka hiç kimsenin umurunda bile olmayan buz kalıpları saçan bu makinesinin boğuk uğultusuydu. Judy birkaç sene önce işin başına geçmiş genç bir kadındı; asıl adı Garcia'ydı, Yunan falan değildi. Yunan Judy'nin dokunmadığı buzlar kasabanın pisliğini emmiş ıslıl ıslıl camlar gibi yerde öylece dururdu. Yunan Judy'nin barında ihtiyar Zeno'nun teknesiyle gelen turistlere viski ve bira, biftek ve soğan servis edilirdi. Yaşamın tek bir noktada toplanmış kızıl uğultusu öğleden sonra dörtten itibaren berrak ve oryantyal bir sessizliği yararak barın içinden yükselir, barda bazen anne babasıyla gelmiş çocuklar gören Marc, son tekne kalktıktan sonra turistlerin geride bıraktıkları ıvır zıvırı toplar, bunları sokağın karşısındaki otelin üst katındaki yatağının altına saklardı. Yıllar-

ca dış dünyaya ait bu eşyaların annesinin bilse evde barındırma-
yacağı kaçak mallar olduklarını zannettiyse de annesi aslında bu
eşyaların varlığından gayet haberdardı ancak gizliliğin cazibesini-
nin bir çocuk için ne denli elzem olduğunu biliyordu.

4

KADIN MARC'IN ER GEÇ gideceğini biliyordu. Marc on bir yaşındayken rahip olmayı kafasına koydu. Her gün tozun toprağın içinde, buz bloklarından küçük katedraller inşa etti; bir süre sonra bu rahiplik hevesinden geriye yalnızca Marc'ın üstüne yatıp, eriyen blokların çıtırtısını dinlediği buzdan katedraller kaldı. Saatin tik-taklarını andırıyordu bu ses. Annesinin bacakları arasında rahatlayan adamları ancak uzun yıllar sonra, tekneyle adaya gidip gelirken affedecekti. Annesini affetmesi için de yıllar geçmesi gerekecekti.

YUNAN JUDY’NİN DAVENHALL’DAKİ ÇİNLİLERLE yegâne muhataplığı kuzeydeki mezarlıktaki ağaçlardan sarkan cesetlere ilişkindi. Ana cadde boyunca yürüyerek kasabayı altı-yedi dakika içinde bir uçtan bir uca yayan geçmek mümkündü, adanın tamamı ise mevsimine göre on iki ila on beş dakika arasında boydan boya geçilebiliyordu. Sonbaharın azgın yağmurlarından sonra mezarlığı sel basıyor, ada görünmez oluyor, kuzey sınırında büzüşüp kalıyordu, Marc burada bir öğleden sonra sığınacak yer düşünmeye fırsat bırakmayacak kadar ansızın bastıran bir fırtınada mezar taşlarının etrafından mavi baloncuklar yükseldiğini gördüğünü hatırlıyordu; hayal dahi edilemeyecek bir şey yerin altından zar zor nefes almaya çalışıyor gibiydi. Davenhall’un Çinli köylüleri, ölüleri gömmeden önce bazen günlerce, bazen haftalarca mezarlıktaki ağaçlardan sallandırılırdı. Köylüler kişi son nefesini verirken kendi adını söyleyemeden ölmüşse ölümün benliğini koparıp aldığı kişinin cesedini toprağa vermenin ruhu nahış, arada sıkışıp kalmış bir yere sürgün edeceğine inanırlardı. Her cenazede mevtanın ölmeden önce kendisine ilişkin hatırasını şüpheyi yer bırakmayacak şekilde tesis ettiğine tanıklık edecek şahitler çağırılırdı. Buna tanıklık edecek şahit çıkmazsa da evren ölen kişinin adını gökyüzüne yazmaya karar verip de mevta adını yüksek sesle söyleyene dek cesetler mezarlıktaki ağaçlardan sallandırılırdı. Bazen bir cesedin ağaçtan epey uzun süre sallandığı olurdu. Köylülerden biri er geç kasabaya gider, diğerlerine “Adını söyledi bugün, duydum,” der ve ceset o zaman gönül rahatlığıyla toprağa verilirdi. Yazın, özellikle hava çok sıcak olduğunda cesetler isimlerini çok daha hızlı hatırlarlardı. Davenhall sakinleri ölümün kendilerini aniden bulması ve buna bir de hafıza felcinin eşlik etmesi ihtimaline karşılık isimlerini yüksek sesle söyleyebilirler ve sokaktan geçen biri de onları duysun diye yataklarının yanındaki komodinlerin üstüne isimlerinin yazılı olduğu ufak not kâğıtları koyarlardı. Ama Marc mezar taşlarının etrafından

yükselen mavi baloncukları görünce toprağın altına gidenlerin, ağaçlarda çarmıha gerilmeyi Davenhall bataklıklarının ıslak ve soğuk toprağında uyumaya tercih ettiklerini ve ölenlerin, evren semaya yazısını yazmadan, önce gün arkalarında solgun pembe bir leke gibi batarken hafızalarını yitirmiş hâlde ve özgürce gökyüzünde sallanabilmek uğruna yükselen nehrin altından hatıralarını bir bir defettiklerini fark etti. O gün yağmurdan kaçıp ahşap bir kulübeye sığınan Marc, yüzlerce hayaletin mavi renkli hatıra baloncuklarının nehir boyunca sürüklenip, nihayet ve nafiye patladıklarını görünce cesaretini toplar gibi tüm şiddetiyle masumiyetini topladı ve o masumiyeti bu kasabadan sonsuza dek ayrılmaya yönlendirdi.

6

MARC ANNESİNİN AYAKLARININ DİBİNDE cansız yatan yabancıyı gördüğü gece on dokuz yaşındaydı. Arkasını döndü, otelin merdivenlerini indi, ana caddeye çıktı, anakaraya giden son tekneye yetişmek için iskeleye seğirtti. Bunu yapmayı defalarca düşünmüştü ama şimdi cesareti ilk defa hayal gücüne denkti. Nehrin yıpratığı kırmızı yüzü, kopmak üzere olan altın rengi düğmeli mavi uzun paltosuyla İhtiyar Zeno'nun teknesini her gün bir aşağı bir yukarı süzdürüp, binlerce yabancıyı Yunan Judy'nin tavernasının kara ve kehribar rengi ışıklarına taşımasını yıllarca izlemişti. Şimdi, karanlıkta, Zeno tekneye binen, diğerlerinin yanına ilişen, sisin ve Judy'nin viskisinin leş kokusu içinde onlarla sıkış tepiş oturan oğlana başını çevirip ikinci defa bakmıyordu. Ama ihtiyar yirmi dakikalık yolculuğun bir noktasında Marc'a doğru baktı ve "Vay be, şu saçın beyazı da ne biçimmiş," minvalinde bir şeyler söyledi.

Tekne kıyıya varınca turistler aceleyle inip onları otuz küsur kilometre kuzeybatıya, Samson şehrine götürmek üzere bekleyen otobüslere doluştular. Marc'ın bileti olsaydı bile otobüse binmeyecek olması muhtemeldir, zira cesareti bir kez daha hayal gücünün gerisinde kalmıştı. Henüz geri döndürülemez bir şey yapmış değildi. Ancak sabaha kadar Davenhall'a başka sefer yoktu, böylece, Marc orada, tozun toprağın içinde dikilip, son otobüsün farlarının otoyolda kayboluşuna, ardından da omzunun üstünden arkasında kalan nehre bakıp bu hengâmeden geriye kalan ıssızlıkta Zeno'nun kayıkhanesini izledi. Zeno durumu ölçüp biçiyordu. Kayıkhanenin eşliğinde dikilip pencerenin yanındaki gaz lambasını yaktı, kibriti üfleyip söndürdü, basamağa savurdu ve çocuğun beyaz saçlarına doğru "Ne yaptığını zannediyorsun acaba?" diye seslendi. Bu adada, diye yanıt verdi çocuk, fazlasıyla uzun süredir yaşadığımı ve şimdi adayla arama adamakıllı mesafe koymak üzere olduğumu zannediyorum. "Bu gece olacak iş değil bence," diye yanıtladı ihtiyar. Biraz sonra da "İçeri gel de sağlam

bir şeyler iç, yarın ilk tekneyle geri götürürüm seni,” diye ekledi.

İçeri gelip bir şeyler içirim, diye yanıtladı Marc. Ama oraya dönmem.

Kayıkhanede, lambanın ışığında kart oynadılar. İhtiyar mavi paltosunun altın rengi düğmelerini koydu ortaya, çünkü açıkça hile yapıyordu ve düğmeleri kaybetme ihtimali yoktu. Oğlan envai çeşit ithamda bulunurken ihtiyar, beyaz duvara yaslanıp uyuyakaldı.

Marc ertesi gün Samson’a devam etmedi. Tıpkı –her ne kadar bunu kabul etmeyi reddetse de– ihtiyarın tahmin ettiği gibi, onunla adaya dönmeyi tercih ediyordu. İhtiyar ve otobüsler dolusu turistle birlikte üç kere gidip geldi adaya, kasabaya girmeyi reddetti ve Zeno, Judy’dan bira almaya gittiğinde güvertede bekledi. Marc daha önce de gördüğü somon rengi hırpani elbisesi içinde ana caddede yürüyen annesini fark etti bir ara, kollarını hep yaptığı gibi kavuşturmuş, yüzüne bilindik ve anlaşılmaz bir kararlılık ifadesi oturtmuştu. Marc kısa bir anlığına kasabanın havalanan tozlarının arasında annesinin uzun saçlarını gördü, bir zamanlar altın zannedilen bir madenin lekelenmesiyle yükselen paniği anımsatan beyaz saçlarını. Yüzünü kasabadan ve adadan uzağa, nehre dönerek teknenin güvertesine uzandı, yan yatıp elini suda gezdirdi, yakalamaya niyetli olmadığı balıkları tutmaya çalıştı.

MARC SONRAKİ GÜN DE gitmedi Samson'a, ondan sonraki gün de. İhtiyar Zeno'yla birlikte adaya gidip gelmeye devam etti, güvertede saklandı ve karaya asla ayak basmadı. Zeno para toplama işini Marc'a verdi, tekneden tehlikeli şekilde sarkan yolculara bağırıp, onlara nehrin barındırdıklarıyla ilgili yalanlar söylemek de Marc'ın işi oldu. Bir hafta timsah var diyordu, sonraki hafta pirana. İhtiyar, Marc'a zorlu akıntılarda tekneyi nasıl kullanacağını gösterdi. Bazen yol alırlarken sis bir süreliğine Marc'ın adanın tamamını daha önce hiç görmediği gibi görmesini mümkün kılacak kadar dağılıyordu. Adanın ilerisinde, kara parçasının üstünde olduğu bitimsiz nehrin ötesinde, öteki yakayı görebildiğine inanacaktı neredeyse Marc; uzaklarda, suyun üstünde, raylarda kırmızı bir tren ilerliyordu. Ovaların üstündeki tozların nedeni, yüzyılın son on senesinin sonlarında aniden görülmeye başlanan kısa tüylü, gümüşü sığır sürüleri idi. "Yenmez bunlar," dedi Zeno, "ne kadar aç olursan ol. Bulvar gibi ışıltılı olur için." Adanın ucunun ilerisinde, nehrin içinden yükselen ahşap ayakların üzerine inşa edilmiş küçük bir sığınağın enkazı duruyordu; Marc doğmadan önce çıkan bir yangında yanıp kapkara olmuştu. Marc o cehennem ateşinin tüten dumanını hâlâ görebildiğini zannederdi. Annesi dahil hiç kimsenin hakkında konuşmadığı bir şeydi bu. O yangınla ilgili bir şey biliyor musun? diye sordu ihtiyara. "O konuda konuşmam ben" diye mırıldandı ihtiyar.

8

BİRKAÇ HAFTA SONRA MARC bir akşam ihtiyara, Bu şekilde Samson'a bir türlü gidemiyorum, dedi. "Suç bendeymiş gibi konuşma," diye çıkıştı Zeno, "seni tutan yok." Eh, dedi oğlan bir an düşündükten sonra, Otobüs biletim yok. "Ben sana bilet parası veririm," dedi Zeno, "yarın gidersin. Seni tutan yok." Senin paran yok ki, dedi oğlan, kuş kadar bilet parası alıyorsun, yolculardan elli sent alarak nasıl geçiniyorsun sahi? Ne biçim iş bu? "Beni ilgilendiren bir iş, işte o biçim," diye yanıtladı ihtiyar, "bilet parası bir bok değil. Ancak cep harçlığı. Ben esas mangırıda adada Judy'den alıyorum, pay veriyor bana. Ben ona turist getiriyorum, o da bana turist getirecek yer sağlıyor. Sen benim işime kafanı yorma." Döşeginin altından bez bir bohça aldı. İçinden yıpranmış kâğıt paralar ve bir sürü bozuk para çıkardı. Oğlan başını çevirdi. Şömineye odun atıp gaz lambasını yaktı, nasırlı ellerinde tuttuğu paralarla kendisine adeta hakaretler yağdıran Zeno'ya bakmıyordu. Dönüş yolculuğu –yolcuların içtikleri içkilerin kokusu ve tekne motorunun dumanları– yüzünden Marc'ın başı dönüyor, zonkluyordu. Sen ne yapacaksın peki, diye mırıldandı sonunda, şimdi parayı yanına bırakmış olan Zeno'ya hâlâ bakmadan. "Sen olmadan kırk sene gayet güzel yaşadım ben ulan serseri," dedi Zeno. İki oturup bir şeyler içtiler ve kayıkhane sonunda ısınmaya başlasa da rutubeti hiç geçmedi. Ateş söndü, oğlan biraz daha odun atıp ateşi harladı, sonra ateş tekrar söndüğünde, uykuya dalmalarından önce Marc, Birkaç gün daha. Sonra gidiyorum, dedi. İhtiyar adam başını salladı ve "Olur tabii. İstersen yarın çık git," diye mırıldandı. Marc, Zeno'nun uyuduğundan emin olunca Kart oyununda hile yapıyorsun zaten amına koyayım, diye ekledi. Gözlerini kapattığında "Tabii, yarın çık git. Seni tutan yok," diyen sesi duydu.